

Î N C H E I E R E

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Grigori Popușoi,
în cauza civilă la cererea depusă de Ghenadie Calaraș împotriva lui Grigori
Popușoi cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,
împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 14 august 2014 Ghenadie Calaraș a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Grigori Popușoi cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de
întârziere.

În motivarea acțiunii a indicat că la 25 decembrie 2013 a încheiat cu Grigori
Popușoi contract de împrumut în formă de recipisă, prin care Grigori Popușoi în
calitate de „împrumutat” a primit de la el suma bănească în valoare totală de 100000
de lei în calitate de împrumut, cu termenul de rambursare până la 31 decembrie
2013.

A notat că suma nu a fost restituită în termen.

A solicitat încasarea din contul lui Grigori Popușoi suma de 100 000 de lei și
taxa de stat achitată în mărime de 3 000 de lei.

Prin hotărârea din 02 noiembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, s-a
admis cererea de chemare în judecată înaintată de Ghenadie Calaraș.

S-a încasat de la Grigori Popușoi în beneficiul lui Ghenadie Calaraș datoria în
cuantum de 100 000 de lei, sumă nerestituită a împrumutului obținută în baza
recipisei din 25 decembrie 2013, și suma de 3000 de lei cu titlu de compensare a
cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu achitarea taxei de stat la depunerea
acțiunii.

Prin decizia din 29 mai 2019 a Curții de Apel Cahul, s-a respins apelul depus de
Grigori Popușoi și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că la 25 decembrie 2013 între
Ghenadie Calaraș și Grigori Popușoi a fost încheiat contract de împrumut în formă

de recipisă, prin care Grigori Popușoi în calitate de „Împrumutat” a primit de la Ghenadie Calaraș, în calitate de „Împrumutător” suma bănească în valoare totală de 100 000 de lei, cu condiția că în termen de până la 31 decembrie 2013 suma împrumutată va fi restituită.

A mai constatat că obligația apelantului Grigori Popușoi de a restitui suma împrumutului de 100 000 de lei a devenit scadentă la 31 decembrie 2013, însă la data indicată suma împrumutului nu a fost restituită.

Colegiul civil, cu referire la art. 774 alin. (1), 1242 alin. (1), 1247 alin. (1) Cod civil, a notat că între părți existau raporturi juridice de împrumut, condiționate de executarea obligațiilor din partea apelantului Grigori Popușoi de restituire a sumei împrumutate, cu termenul de scadență la 31 decembrie 2013, însă apelantul nici la această dată, nici ulterior acestei date, nu a restituit împrumutul.

Astfel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, Colegiul judiciar a conchis că prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia admiterii cererii de chemare în judecată înaintate de Ghenadie Calaraș, ca urmare a determinării cu certitudine a tuturor circumstanțelor litigiului, fiind respectate și aplicate corect normele de drept material și procedural în raport cu cauza examinată.

A considerat ca fiind neîntemeiate afirmațiile apelantului Grigori Popușoi precum că, Ghenadie Calaraș nu a dat, iar dânsul nu a primit bani cu împrumut or, aceste afirmații sunt declarative, iar recipisa întocmită la 23 decembrie 2013 combate cele invocate de apelantul Grigori Popușoi.

Referitor la argumentul invocat că, scopul real al recipise întocmite la 25 decembrie 2013 a fost recuperarea sumelor pierdute la jocuri de noroc SRL „BAFTA GC” la suma de 220 071 de lei, instanța de apel a reținut că, acest argument este contrar probelor cercetate de prima instanță și cea de apel or, conform recipisei clar este menționat că Ghenadie Calaraș împrumută lui Grigori Popușoi suma de 100 000 de lei până la 31 decembrie 2013, și nu este menționată suma de 220 071 de lei, pe care Grigori Popușoi ar fi datorat-o SRL „BAFTA GC”. Mai mult, din materialele cauzei civile nu rezultă faptul că, Calaraș Ghenadie are atribuție către SRL „BAFTA GC”, nu se dețin probe că ultimul este fondator a acestei întreprinderi.

Colegiul civil a conchis că prima instanță corect a stabilit circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei civile, având la bază cumulul de probe prezentate de părți și în corespundere cu art. 130 Cod de procedură civilă întemeiat a ajuns la concluzia de a admite acțiunea înaintată de Ghenadie Calaraș cu privire la încasarea datoriei din contractul de împrumut în sumă de 100 000 de lei.

La 30 iulie 2019 Grigori Popușoi a declarat recurs împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea deciziei și a hotărârii din 02 noiembrie 2018 Judecătoria Comrat, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care se va respinge cererea de chemare în judecată înaintată ca neîntemeiată (f.d. 188-190, vol.II).

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia Curții de Apel Cahul și hotărârea Judecătoria Comrat, sediul Central, invocând prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, care statuează că instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

A indicat că între dânsul și Ghenadie Calaraș nu a fost încheiat nici un contract

de împrumut, iar intimatul nu i-a transmis careva mijloace bănești.

A menționat că recipisa scrisă între el și Ghenadie Calaraș la 25 decembrie 2013, contravine prevederilor art. 220 Cod civil or, această recipisă este un act juridic simulat, pentru garantarea unei alte datorii către SRL „BAFTA GC”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 29 mai 2019 a Curții de Apel Cahul a fost expediată prin intermediul poștei electronice pentru cunoștință participanților la proces la 03 iulie 2019 (f.d. 176, vol.II), fiind recepționată de către recurent la 10 iulie 2019 (f.d. 181, vol.II). Astfel, recursul declarat la 30 iulie 2019 de către Grigori Popușoi, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

La 02 octombrie 2019 în adresa intimatului a fost expediat copia recursului declarat, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Grigori Popușoi, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Grigori Popușoi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai

stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Grigori Popușoi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Grigori Popușoi.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh